

РОЗДІЛ 13

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ ОРГАНІЗАЦІЇ У ГАЛУЗІ ЕКОЛОГІЇ І ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ

Джерел, в яких наводяться перелік міжнародних організацій, що працюють у галузі екології охорони природи, достатньо багато.

Мета розділу – акцентувати увагу студентів-екологів на цій надзвичайно важливій навчально-дослідницькій сфері діяльності. Окрім цього, в літературі часто вживають скорочені назви міжнародних організацій Одні з них широко відомі, наприклад, ООН (організація об'єднаних націй) або ЮНЕСКО – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization та інші менш відомі студенту, наприклад ФАО - FAO - Food and Agriculture Organization UN – продовольча і сільськогосподарська організація ООН; треті можуть бути зовсім невідомі, наприклад EDNES – міжнародна асоціація “Мережа баз даних про Землю для освіти і наукових обмінів”. Отже, ймовірно доцільно завести свій власний словник, який допоможе швидко орієнтуватися в цьому питанні. Зараз, на початковому етапі розвитку дистанційного навчання в Україні, на етапі удосконалення механізмів міжнародного співробітництва і доступу до досягнень світових наук та техніки, можливості брати участь в міжнародних наукових проектах, дослідженнях, на етапі активного залучення студентів до процесу управління якістю свого навчання, навіть мови не може бути про відсутність знань про міжнародні організації, програми і т.д. В наш час відбувається інтенсивна інтерналізація, інтеграція і глобалізація як навчальної, так і дослідницької діяльності. Поза сумнівом, зараз слід було б особливу увагу приділити існуванню нових дослідницьких мереж, системам дистанційного навчання, можливості стати членом загальносвітового дослідницького простору, що забезпечує можливість “не виходячи з будинку” працювати у “віртуальних лабораторіях” і т.д. Але зрозуміло, це не може бути метою навчальної дисципліни “Вступ до фаху” в такому обсязі, але і не може не входити в обов'язковий перелік першочергових знань як сучасного студента, так і майбутнього фахівця. Саме у зв'язку з цим і наводиться цей підрозділ.

Скорочення міжнародних організацій, що найбільше вживаються:

EDNES – Міжнародна асоціація "Мережа баз даних про Землю для освіти і наукових обмінів."

CSD – комісія ООН із збалансованого розвитку.

DPCSD – департамент ООН з координації політики і збалансованого розвитку.

ECOSOS – економічна і соціальна Рада ООН (Фонд глобального екоспівробітництва).

WWF – всесвітній фонд охорони дикої природи.

FAO – Всесвітня продовольча і сільськогосподарська організація.

NGOS – недержавна організація.

UNCED – конференція ООН з навколишнього середовища і розвитку.

UNDP – програма розвитку ООН.

UNEP – програма ООН з навколишнього середовища.

WMO – Всесвітня метеорологічна організація.

ГЕРА – Програма “Глобальна Еко-Реформа”.

Деякі міжнародні і національні організації, що працюють у області екології та охорони навколишнього природного середовища.

ЮНКУР – Комісія ООН зі збалансованого розвитку (провела організаційну сесію 24-26 лютого 1993 р. в Нью-Йорку). Була створена як розвиток рішень Конференції ООН із навколишнього середовища і розвитку (КОСР). Перша сесія була в червні 1993 р. Перший голова комісії – посол Малайзії пан Разалі Ісмаїл. Це за його пропозицією створений міжурядовий орган, здатний стежити за виконанням рішень прийнятих в Ріо. Генеральним секретарем ООН затверджений "Тематичний план довготривалої програми робіт ЮНКУР".

Назви розділів доповіді зі всеосяжного застосування “Порядок денний в ХХІ столітті”, такі:

А. Характерні риси для визначення стійкості (ст. 2-5).

Б. Фінансові ресурси і їх джерела (ст. 33).

В. Освіта, наука, передача екологічної технології, співпраця і передача знань(ст. 16, 34-37).

Г. Адміністративні органи, що ухвалюють рішення (ст. 8, 38-40).

Д. Значення основних груп (ст. 23-32).

Е. Здоров'я, людські наслідки і чиста вода (ст. 6, 7, 18 і 21).

Ж. Земля, запустинювання, ліси, біологічна різноманітність (ст. 10-15).

З. Атмосфера, океани і моря (ст. 9 і 17).

І. Токсично-хімічні речовини і небезпечні відходи (ст. 19, 20 і 21).

Глави А, Б, В, Г, Д розглядаються щорічно. Глави Е, Ж, З, І повинні розглядатися як довготривалі, тобто вони розглядаються один раз.

Відомі ще і такі міжнародні природоохоронні організації:

- European Umbrella Organisation for Geographic Information
- Global Spatial Data Infrastructure Organisation
- INSPIRE: INfrastructure for SPatial InfoRmation in Europe
- ISO/TC 211 workgroup on Geographic information/Geomatics
- МАТРА Fund/Programme International Nature Management
- National Geospatial Data Framework Archive
- Агентство з проблем природних ресурсів (США)
- Агентство з раціонального використання енергії та екології “АРЕНА-ЕКО”
- Агентство збереження навколишнього середовища (США)
- Агентство із поліпшення якості довкілля (США)
- Агентство охорони навколишнього середовища (США)
- Американський географічний союз
- Бюро щодо організації зон відпочинку (США)
- Всесвітня організація з туризму
- Всесвітня організація охорони здоров’я (ВООЗ)
- Всесвітня продовольча програма
- ГЕФ – глобальна екологічна фундація
- Європейська економічна комісія
- Інститут дослідження збалансованого розвитку
- Конвенція ООН по боротьбі з опустелюванням
- Міжнародна екологічна громадська організація „Greenpeace”
- Міжнародна морська організація
- Міжнародний центр генної інженерії і біотехнології (Трієст, Італія)
- ЮНЕСКО – ООН з питань освіти, науки і культури
- ЮНІСЕФ – дитячий фонд ООН
- UNFPA – фонд ООН для діяльності в галузі народонаселення
- Перелік Всеукраїнських громадських екологічних організацій:***
- Асоціація “Наш дім”
- “Голос Природи”
- “Екологія. Право. Людина”
- ВЕГО “МАМА-86”
- ВГО “Асоціація агроекологів України”
- Всеукраїнська громадська організація “Чиста хвиля”
- Всеукраїнська екологічна ліга (ВЕЛ)
- Всеукраїнська еколого-журналістська асоціація “ВЕЖА”

- Всеукраїнська молодіжна екологічна ліга
- Всеукраїнський комітет підтримки Програми Організації Об'єднаних Націй з навколишнього середовища (УкрЮНЕПком)
- Громадське об'єднання “Людина на Землі”
- Дитяче екологічне об'єднання “Пролісок”
- Екологічний молодіжний центр “Юнієко”
- Інститут екології людини
- Інформаційно-видавничий центр “Зелене досє”
- Комітет порятунку Дніпра і малих рік
- Ліга діячів заповідної справи
- Міжнародна асоціація із боротьби з шумом (МНПО)
- Міжнародна асоціація метеорології і фізики атмосфери (МНПО).
- Міжнародна комісія національних парків.
- Міжнародний союз охорони природи і природних ресурсів
- Національний екологічний центр України
- Національний молодіжний центр “Екологічні ініціативи”
- Партія зелених України
- Товариство охорони та вивчення птахів України
- Українська екологічна асоціація “Зелений світ”
- Українська молодіжна екологічна ліга
- Українська спілка сільського “зеленого” туризму
- Українське ботанічне товариство
- Українське географічне товариство
- Українське товариство захисту тварин
- Українське товариство збалансованого розвитку
- Українське товариство мисливців і рибалок
- Українське товариство охорони природи
- Українське товариство охорони птахів (УТОП)

Перелік деяких регіональних громадських екологічних організацій:

- Асоціація підтримки біотичного та ландшафтного різноманіття Криму “Гурзуф – 97”
- ВОЕА “Зелений світ Поділля”
- ГЕО “Зелений всесвіт”
- ГО “Друзі Дністра”

- Донецький обласний фонд дитячо-юнацького та молодіжного руху “Екоскаут”
- Екологічний клуб “Край”
- Екологічний фонд Придніпров'я
- Запорізький громадський екологічний комітет “Чисте повітря”
- Західноукраїнський благодійний фонд екологічної та туристично-просвітницької інформації
- Карпатський екологічний клуб “Рутенія”
- Київський еколого-культурний центр
- Молодіжна екологічна ліга Придніпров'я
- Молодіжне товариство геоекологів Криму
- Обласна екологічна асоціація “Зелений Рух Донбасу”
- Придніпровський науково-технічний та інформаційний центр чистих виробництв
- Регіональний осередок сільського зеленого туризму “Подільська”
- Товариство Подільських природодослідників та природолюбів
- Фонд захисту та відродження дикої природи ім. проф. І.І. Пузанова “Природна Спадщина”

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

- 1. З якою метою створюються міжнародні екологічні організації?*
- 2. Назвіть найбільш відомі міжнародні громадські екологічні організації.*
- 3. Які природоохоронні громадські організації України ви знаєте?*
- 4. Назвіть громадські екологічні організації вашого регіону. Що ви знаєте про їх природоохоронну діяльність?*

Петрук В.Г., Клименко М.О., Мудрак О.В. Вступ до фаху. Підручник для студентів на-пряму підготовки 6.040106 “Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансо-ване природокористування”. – Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2011. – 203 с.